

Årsredovisning 2018

Kommunalförbundet

Avancerad Strålbehandling

Organisationsnummer 222000-2097

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	3
Kommunalförbundet Avancerad Strålbehandling	3
Verksamhetens art och inriktning.....	3
Förvaltningsberättelse 2018	4
Allmänt	4
Måluppfyllelse 2018.....	5
Väsentliga personalförhållanden	9
Medarbetare anställda på Skandionkliniken	9
Rotationspersonal på Skandionkliniken.....	10
Medarbetare anställda på Hotel von Kraemer	10
Ekonomi.....	10
Löpande verksamhet Skandionkliniken	10
Löpande verksamhet Hotel von Kraemer	11
Återställande av eget kapital	11
Investeringar	11
Pensionsmedel	11
Utvärdering av mål för god ekonomisk hushållning	11
Redovisningsprinciper	12
Resultaträkning	13
Balansräkning	13
Kassaflödesanalys.....	14
Noter	15
Ledamöter och ersättare i direktionen för Kommunalförbundet Avancerad Strålbehandling perioden 2015 – 2018.....	17
Förtroendevalda revisorer i Kommunalförbundet Avancerad Strålbehandling för perioden 2015 – 2018	17
Ledamöter i Styrgrupp nationell protonterapi under 2018.....	18
Organisationsskiss Kommunalförbundet Avancerad Strålbehandling	18
Patientstatistik	19

Sammanfattning

Kommunalförbundet Avancerad Strålbehandling (KAS) har under 2018 haft sitt tredje hela verksamhetsår med reguljär klinisk drift på Skandionkliniken. Hotel von Kraemer har varit i drift ytterligare ett år, sedan 2014. Båda verksamheterna befinner sig i ett fortsatt utvecklingsskede.

Verksamhetsåret präglades av en ökande verksamhet med stigande patientantal. Tio av tolv månader var fraktioneringsvolymen större än motsvarande månad året innan. Totalt ökade antalet utförda fraktioner med 24 %. Utfallet är bättre än den tidiga prognos som lades i början av 2018, men motsvarar inte de produktionsmål som legat fast i budgetplan under de senaste två åren. Därför blir det ekonomiska underskottet stort även detta år.

Tumörer i centrala nervsystemet samt huvud- och halstumörer är fortsatt de vanligaste behandlingsorsakerna. Enstaka behandlingar ur nya diagnosgrupper har utförts men det saknas fortfarande nationella överenskommelser om studie- och behandlingsprotokoll för dessa diagnosgrupper. För barn med tumörer i centrala nervsystemet är protonterapi ofta ett förstahandsval. Knappt en femtedel av Skandionklinikens patienter utgörs av barn.

Remittering sker från samtliga regioner men det finns en fortsatt variation i den regionala spridningen. Utländska patienter remitteras främst från Danmark och Norge, men även enstaka patienter från andra länder förekommer.

Antalet tillsvidare- och visstidsanställda på Skandionkliniken ökade under året från 34 till 46. Sjukfrånvaron var 6,9 %, en ökning från tidigare år. Systemet med distribuerad kompetens och rotationstjänstgöring från KAS ägarregioner är under fortsatt utveckling. Modellen innebär både en styrka och en sårbarhet för Skandionkliniken.

Under året har KAS fortsatt att driva Hotel von Kraemer med minskat underskott. Beläggningsgraden ökade från 50 % 2017 till 57 % 2018, vilket medförde en ökad nettoomsättning med 13 %. Detta förklaras bland annat av ett utökat samarbete med Akademiska Sjukhuset, som nyttjar hotellet för konceptet "Vårdnära hotell".

Antalet tillsvidare- och visstidsanställda på hotellet var 15 och timavlönade var 16. Sjukfrånvaron under året var 3 %.

Det ekonomiska resultatet för KAS totalt 2018 landar på -46,9 mkr. Det stora underskottet till trots är utfallet en förbättring med 5,4 mkr jämfört med föregående år. Skandionkliniken redovisar ett underskott på 44,5 mkr, vilket är en förbättring med 3,1 mkr jämfört med 2017. Det förklaras av att fraktionsintäkterna ökade med ca 11 mkr under 2018 och att kostnaderna utföll lägre än budgeterat. Ett nytt ekonomiskt samarbetsavtal, som under året slutits med remitterande regioner, innebär en större möjlighet att med nuvarande fraktionsvolymsutveckling uppnå ekonomisk balans. Även Hotel von Kraemer uppvisar en resultatförbättring, underskottet blev 2,4 mkr, jämfört med 4,7 mkr 2017.

Kommunalförbundet Avancerad Strålbehandling

Verksamhetens art och inriktning

Enligt de styrande dokumenten för Kommunalförbundet Avancerad Strålbehandling är förbundets ändamål och uppgift att

- skapa förutsättningar för en nationell anläggning för avancerad strålbehandling,
- uppföra anläggningen,
- svara för driften av anläggningen,

- svara för annan verksamhet som har ett naturligt samband med verksamheten på Skandionkliniken.

Verksamheten ska vara nationell och ska för godkända indikationer vara likvärdigt tillgänglig för alla medborgare i Sverige, oavsett bostadsort.

Eftersom patienter från hela landet får behandling på Skandionkliniken, finns behov av boende under vistelsen i Uppsala. Därför ingår i byggnaden ett patienthotell med 83 rum och patientkök samt en restaurang. Här till finns konferensmöjligheter.

Patientverksamheten ska bedrivas så, att alla förberedelser inför behandlingen på Skandionkliniken (diagnostik, behandlingsplanering, eventuell del av behandling samt eftervård) utförs inom eller på uppdrag av varje sjukvårdsregion enligt principen delat ansvar och distribuerad kompetens.

Kommunalförbundet ska svara för forskning och utveckling (FoU) relaterad till den verksamhet som bedrivs på kliniken.

Kommunalförbundet Avancerad Strålbehandling är ett förbund med förbundsdirektion. Ledamöterna kommer från samtliga sju regioner med universitetssjukhus. En styrgrupp för nationell protonterapi samt beredningsgrupper utgör beslutstöd för Skandionkliniken, dessa består av ledamöter från samtliga universitetssjukhus. En bild över organisationsstrukturen finns på sid 18.

Förvaltningsberättelse 2018

Allmänt

Kommunalförbundet Avancerad Strålbehandling (KAS) bildades 2006, utgående från den behovsbild som definierats i en nationell svensk expertrapport 2003, den så kallade SPTC-rapporten (Svenskt protonterapicentrum). Byggstarten för Skandionkliniken var 2011 och första patienterna behandlades i augusti 2015. I samma byggnad finns Hotel von Kraemer, med boende och restaurang, främst för patienter och anhöriga under behandlingsperioderna. Hotellet är dock även öppet för allmänheten. KAS driver Hotel von Kraemer i egen regi. Byggnaden, i vilken klinik och hotell är inrymda, ägs av Akademiska Hus med vilket KAS sedan 2015 har ett 25-årigt hyresavtal.

Verksamheten för KAS har under 2018 huvudsakligen varit inriktad mot att utveckla Skandionkliniken och den nationella protonterapiprocessen, öka behandlingsverksamheten successivt och att bredda behandlingsindikationerna. Under 2018 har KAS tydligare utvecklat distribuerad ledning och styrning för att omsätta det distribuerade ägarskapet, i syfte att verkställa direktionens ambition om breddade behandlingsindikationer och jämlig vård. Den nationella styrgruppens beredande och beslutande funktion, i kombination med de återkommande nationella beslutsronderna, skapar förutsättningar för nationellt ägarskap över verksamhetens innehåll och utveckling.

KAS är fortsatt part i ett antal rättsliga tvister. Förfarandena avser främst krav som gjorts gällande gentemot KAS med anledning av det avtal om drift av patienthotell som upphandlades av KAS inklusive det hyresavtal som därefter tecknades mellan parterna. Vidare är KAS också part i en tvist till följd av anmärkningar som gjorts gällande gentemot KAS bevakning av fordringar avseende tidigare driftentreprenörens konkurs.

Viktig utveckling inom KAS under året:

- Med hänvisning till det ökade underskottet har en ekonomisk genomgång av kommunalförbundets verksamhet och förutsättningar genomförts av ägarregionernas ekonomidirektörer. Utredningen har resulterat i att ett nytt samarbetsavtal mellan KAS och landets regioner/landsting tagits fram. Den huvudsakliga förändringen är att kommunalförbundets kostnader till 70 %, mot tidigare 50 %, skall täckas av en abonnemangskostnad baserad på invånarantal i respektive region. Fraktionskostnaderna blir därmed 30 % av intäktsbudgeten. Budgeten matchas mot en realistisk fraktionsvolymsutveckling baserad på klinikens prognosverktyg. Det nya avtalet som godkänts av samtliga regioner, skapar kraftigt förbättrade förutsättningar att uppnå en ekonomi i balans.
- Styrgruppen nationell protonterapi har tagit fram ett dokument för fortsatt kunskapsutveckling inom området protonstrålningsterapi.
- Avtalet med Norges fyra sjukvårdsregioner förlängdes ytterligare ett år.

Aktuellt vid Skandionkliniken under året

- Första patienten med andningskontrollerande (gating) behandling genomfördes.
- Första patienten med bröstcancerdiagnos behandlades.
- Ny trådlös handstation har installerats i behandlingsrummen.
- Under året var Skandionkliniken värd för ett nordiskt barnprotonsymposium, "Third Nordic Symposium in Paediatric Proton Radiotherapy", tillsammans med Barnonkologen vid Akademiska sjukhuset.
- Skandionkliniken var också värd för ett internationellt användarmöte för protonterapi, "IBA Users Meeting".
- Under året blev vi aktiva på sociala medier.

Utveckling för Hotell von Kraemer under året:

- Samarbetet med Akademiska sjukhuset kring konceptet "Vårdsnära hotell" har varit framgångsrikt.
- Drygt hälften (52 %) av personalstyrkan arbetar på två eller fler enheter på hotellet och personalomsättningen är låg.
- Konferensverksamheten har ökat och överstiger budget.

Sammanfattande vårdproduktionsdata för Skandionkliniken 2018:

- Behandlade patienter: 271
- Geografiskt ojämn fördelning kvarstår
- Behandlade barn: 52 (19 %)
- Behandlade utländska patienter: 40 (Danmark 28, Norge 12)
- Behandlingsfaktioner: 7703
- Planerade studiebesök: 60

Måluppfyllelse 2018

De mål, styrtal och måltal som formulerades i verksamhetsplanen för 2018 och som redovisas nedan, är identifierade i ett tidigt skede av en flerårig utveckling. Målen är uppdelade i strategiska mål och övriga mål. För att visa hur uppsatta mål har infriats används följande indikatorer:

	- Utmärkt (vi har överträffat våra mål)
	- Bra (vi bedömer att vi nått våra mål)

- - OK (vi är på gång att nå våra mål, vi är på rätt väg)
- - Varning (vi är inte riktigt nära att nå målen)
- - Dåligt (vi är långt ifrån att nå målen)

Strategiska mål

Patient

Mål	Styrtal	Måltal	Utfall	
Vården på Skandionkliniken håller hög kvalitet och ges utan väntetider	Andel patienter som påbörjat sin behandling inom 7 dagar från datum för önskat startdatum	80%	>80% Subjektiv uppskattning. Styrtal kommer att ses över.	 Utmärkt
Patienternas medicinska behov, omvårdnadsbehov och sociala förväntningar tillgodoses	Andel nöjda patienter enligt enkät	90%	93%	 Utmärkt
Jämlig vård	Geografisk fördelning av patienter i relation till befolkningsunderlag	90%	48% av regionerna når målet 90% andel	 Varning

Process/verksamhet

Mål	Styrtal	Måltal	Utfall	
Fastställda vårdvolymér uppnås	Antal utförda behandlingsfaktioner	13 250	7 743	 Dåligt
Aktiv och fungerande avvikelsehantering	Antal rapporterade avvikeler per år Andel avslutade avvikelseärenden	>60 95%	48	 Bra
Allas medverkan i nationella prototerapin och	Alla klinikers deltagande i multiprofessionella videoronder	90%	75%	

den distribuerade kompetensen				Varning
-------------------------------	--	--	--	---------

FoU

Mål	Styrtal	Måltal	Utfall	
Möjligheter till FoU är tillvaratagna genom kliniska studier och kvalitetsdatabaser	Andel patienter i kliniska studier Andel patienter registrerade i kvalitetsdatabas av de som tillfrågats och tackat ja	>80% 80%	80%	 Bra
Protonforskning etablerad vid Skandionkliniken	Antal projekt	>5	16	 Bra

Medarbetare

Mål	Styrtal	Måltal	Utfall	
Nöjda medarbetare Kliniken attraherar och behåller kvalificerade medarbetare	Nöjd medarbetarindex Antal medarbetare med individuella utvecklingsplaner	>90% 75%	70% 100%	 Bra
Låg sjukfrånvaro	Registrerad sjukfrånvaro (% av arbetad tid)	<4%	6,9%	 Varning

Ekonomi

Mål	Styrtal	Måltal	Utfall	
Ekonomi i balans Återställt eget kapital	Resultat utfall - resultatbudget Eget kapital	>0 Återställt 2020	-46,9 mkr -125,3 mkr	 Varning

Uppbyggt eget kapital	+ 10 % eget kapital	Senast 2024		Dåligt
	Internationell benchmarking med andra jämförbara protonterapikliniker	I nivå med internationellt genomsnitt	Vi bedömer att vi nått målet	 Bra

Övriga mål och förändringar som påverkar kommunalförbundets verksamheter

Kvalitetsregisterbaserad uppföljning

Mål 2018: Implementera kommande beslut kring registeruppföljning

Utfall: Styrgrupp nationell protonterapi har tillsatt en arbetsgrupp för kvalitetsregisterbaserad uppföljning av protonterapiverksamheten. I dagsläget ges inte tillstånd för nya nationella kvalitetsregister. En intermediär databaslösning är under framtagande i arbetsgruppens regi.

FoU – strategi och budget

Mål 2018: Fastställda planer för FoU är under implementering

Utfall: Enligt förbundsordningen ska KAS svara för att möjligheterna till forskning och utveckling tillvaratas och medverka till finansieringen. Uppdraget och ansvarsfördelningen mellan aktörerna inom KAS, samt resursfrågan, är på väg att förtydligas. Universitetssjukhusen anger att speciella medel för FoU inom protonterapi inte är anslagna. I direktionens förslag till ändring av förbundsordningen förtydligas huvudansvaret, men formuleringen om finansieringsansvaret tas bort.

Distribuerad kompetens rotationstjänstgöring

Mål 2017: Fortsätta att utveckla och kvalitetssäkra rotationstjänstgöringen

Utfall: Rotationstjänstgöringen för läkare och fysiker är nu en etablerad arbetsform som kontinuerligt förstärker Skandionklinikens fasta personal genom återkommande tjänstgöringsveckor. Samtliga universitetskliniker bidrar med sin personal. Genom en ökad grad av kontinuitet har samarbetsformerna och kvaliteten utvecklats.

Strategi ST-läkare

Mål 2018: Fastställd strategi för ST-läkares tjänstgöring implementerad

Utfall: Inga ST-block har inrättats under 2018. Utvecklingsplanerna ligger fortsatt i vänteläge.

Avrop och installation behandlingsrum 3

Mål 2018: Implementera beslut avseende det tredje behandlingsrummet och därtill hörande förändringar

Utfall: Under hösten 2018 löpte optionen för installation av det tredje behandlingsrummet, till fastställt pris, ut. Direktionen beslutade att inte nyttja optionen då upprampningstakten varit låg och prognoserna för den framtida fraktionsvolymen är fortsatt svårbedömd. Ett

eventuellt framtida beslut om ett tredje behandlingsrum behöver fattas 2-3 år innan maxvolymen nås och med beaktande av produktionsstörningar under byggtiden.

Miljö: installation värmesköldar cyklotron

Mål 2018: Genomföra energibesparande åtgärder

Utfall: Installation av värmesköldar kan teoretiskt reducera cyklotronens energiförbrukning med upp till 30 %. Då de utländska centra som genomfört åtgärden inte uppvisat övertygande energibesparningar har åtgärden vid Skandionkliniken inhiberats.

Hotel von Kraemer

Mål 2018: Genomföra beslut avseende Hotel von Kraemer

Utfall: Den egna driften av hotellet har fortsatt att utvecklas, dels genom utökat samarbete med Akademiska sjukhuset, dels genom ett ökat gäst/patientfokus. Ökad beläggning har reducerat underskottet ytterligare. För att ge ledning och personal stabila och förutsägbara villkor kommer direktionen att, tills vidare, avföra frågan om framtida driftsform från agendan.

Väsentliga personalförhållanden

Medarbetare anställda på Skandionkliniken

Per den 31 december 2018 fanns 43 tillsvidareanställda, varav 36 kvinnor och 7 män, vilket totalt sett är 12 fler tillsvidareanställda än motsvarande tidpunkt 2017. Antalet visstidsanställda var tre och antalet timavlönade var två.

Det ökade antalet anställda är fördelade på tio inom vårdyrken, för att möta ökad patienttillströmning enligt prognos, och två inom administrativt arbete.

Sjukfrånvaron för Skandionkliniken var 6,9 % (sjukfrånvarotimmar/ordinarie arbetstid) vilket är en ökning med 4,7 procentenheter sedan föregående år. Uppgift om andel av sjukfrånvaron över 60 dagar, könsuppdelning samt åldersfördelning lämnas inte då uppgifterna kan hämföras till enskild(a) individ(er).

Nytt under 2018 är att Skandionkliniken och Hotel von Kraemer har en gemensam arbetsmiljögrupp. Under året har gruppen arbetat med att planera för ett årshjul för det systematiska arbetsmiljöarbetet. Under våren genomfördes en fysisk skyddsround på Skandionkliniken och Hotel von Kraemer.

En webbaserad medarbetarenkät skickades ut till samtliga anställda på Skandionkliniken och Hotel von Kraemer under sista veckan i september med en svarstid på två veckor. Enkäten handlade om den organiseriska och sociala arbetsmiljön (OSA) inom områden som arbetsbelastning, ledarskap, återhämtning och kränkande särbehandling. Svarsfrekvensen var 95 %. Medelvärdet för nöjd medarbetarindex var 70 %, vilket är att anses som ett bra resultat.

Samtliga medarbetare har haft medarbetarsamtal och de har också en egen utvecklingsplan då den ingår som en del i mallen för medarbetarsamtal.

En rutin för hur arbetsskador ska rapporteras har tagits fram. Under 2018 rapporterades tre arbetsskador.

Under året har fem medbestämmande möten genomförts. Två lokala kollektivavtal har förhandlats fram. Ett med Vårdförbundet om förkortad arbetstid för sjuksköterskor samt ett

flextidsavtal som är tecknat med samtliga fackliga parter. Flextidsavtalet kommer att träda i kraft 2019-03-01.

Medbestämmandegruppen har utökats med lokal representation för Sveriges Läkarförbund, Vision och Kommunal. Sedan tidigare har Naturvetarna ett lokalt ombud. Vårdförbundet saknar fortfarande lokalt ombud.

Under 2018 har en arbetsvärdering av Skandionklinikens och Hotel von Kraemers samtliga befattningsar genomförts. Arbetsvärderingen har genomförts tillsammans med en extern konsult och ligger till grund för den lönekartläggning som har genomförts enligt kraven i diskrimineringslagen. Inga osakliga löneskillnader beroende på kön har konstaterats.

Rotationspersonal på Skandionkliniken

Rotationstjänstgöring för onkologer och sjukhusfysiker tillämpas fortsatt under året för tjänsterna läkare och sjukhusfysiker. Universitetssjukhusen bemannar dessa tjänster enligt ett rotationsschema.

Medarbetare anställda på Hotel von Kraemer

Per den 31 december 2018 fanns 15 tillsvidareanställda samt 16 timavlönade, varav 18 kvinnor och 13 män. Antalet tillsvidareanställda var samma jämfört med motsvarande tidpunkt 2017. Antal timavlönade har minskat med två medarbetare. 52 procent av medarbetarna arbetar på två eller flera enheter inom hotellet.

Sjukfrånvaron under året var 3 % vilket är en ökning med en procentenhets. Uppgift om andel av sjukfrånvaro över 60 dagar, könsuppdelning samt åldersfördelning lämnas inte då uppgifterna kan härföras till enskild(a) individ(er).

Under hösten genomfördes en medarbetarenkät tillsammans med Skandionkliniken. Svarsfrekvensen var 64 % och medelvärdet för nöjd medarbetarindex var 78 %.

Samtliga medarbetare har haft medarbetarsamtal och de har också en egen utvecklingsplan då den ingår som en del i mallen för medarbetarsamtal.

Medbestämmende frågor och arbetsmiljöfrågor tas upp tillsammans med Skandionkliniken i ovan beskrivna grupper. Under året har fem medbestämmende möten genomförts. Inga arbetsskador har rapporterats.

Ekonomi

Löpande verksamhet Skandionkliniken

	Budget	Utfall	Avvikelse
Intäkter	189 102 kkr	139 641 kkr	-49 461 kkr
Kostnader	<u>-189 081 kkr</u>	<u>-184 118 kkr</u>	<u>4 963 kkr</u>
Resultat	21 kkr	-44 477 kkr	-44 498 kkr

Skandionkliniken redovisar en negativ avvikelse för 2018 på 44,5 mkr mot budget. Avvikelsen beror på lägre fraktionsintäkter då antal behandlingar under året inte har kommit upp i budgeterad nivå. På kostnadssidan redovisar Skandionkliniken ett mindre överskott.

Löpande verksamhet Hotel von Kraemer

	Budget	Utfall	Avvikelse
Intäkter	19 942 kkr	21 828 kkr	1 886 kkr
Kostnader	-23 008 kkr	-24 210 kkr	-1 202 kkr
Resultat	-3 066 kkr	-2 382 kkr	684 kkr

Hotel von Kraemer redovisar en positiv avvikelse för 2018 på 0,7 mkr mot budget.

Återställande av eget kapital

Då budgeten varit baserad på en för optimistisk uppрамningsplan som togs fram långt innan verksamheten startade, har KAS underskott blivit större än planerat. Det innebär att målet om ett återställt eget kapital 5 år efter driftstart inte kommer att nås.

	2018	2017	2016	2015
Resultat	-46 859 kkr	-52 255 kkr	-37 722 kkr	26 422 kkr
Ack resultat	-125 343 kkr	-78 484 kkr	-26 229 kkr	11 493 kkr

Då KAS ekonomiska trygghet ska garanteras av ägarna, tills dess att intäkter för behandlingar täcker förbundets kostnader, så pågår diskussioner i ägarregionerna om hur frågan ska lösas.

Investeringar

Under 2018 har KAS gjort investeringar på 2,6 mkr. Den största kostnaden avser ljudisolering i behandlingsrummen.

Pensionsmedel

KAS har inte gjort några placeringar för pensionsförpliktelser, vilket innebär att avsättningar och ansvarsförbindelser för pensioner om 16 379 kkr (löneskatt om 24,26 % ingår i beloppet) har återlånats i verksamheten. Aktualiseringensgraden är 100 %.

Utvärdering av mål för god ekonomisk hushållning

Mål för god ekonomisk hushållning för KAS fastställdes vid direktionsmöte 2006-11-30.

Finansiella mål

- Kommunalförbundets ekonomiska trygghet ska garanteras av ägarna tills dess att intäkter för behandlingar täcker förbundets kostnader.
- Ett eget kapital motsvarande 10 % av omsättningen ska successivt byggas upp.

Det negativa egna kapitalet ska enligt plan återställas senast inom 5 år från driftstart och ett eget kapital om 10 % av omsättningen kommer att byggas upp år 6-9 efter driftstart.

Verksamhetsmål

- Upphandling av utrustning skall ske med beaktande av alla formella krav enligt LOU och med utnyttjande av de konkurrensmöjligheter som finns och även i övrigt genomföras affärsmässigt.
- Verksamheten skall bedrivas med hög kostnadseffektivitet.

Upphandling sker med beaktande av LOU och med utnyttjande av de konkurrensmöjligheter som finns.

Se vidare under ekonomimålen på sid 7.

Redovisningsprinciper

KAS följer de redovisningsregler och lagar som gäller för kommunalförbund. Inga beloppsgränser tillämpas. Samma redovisningsprinciper och beräkningsmetoder har använts i årsredovisningen som i delårsrapporten. Periodisering av intäkter och kostnader sker löpande.

Patientintäkterna för KAS är uppdelade i två delar. En abonnemangsdel som alla landets regioner/landsting betalar och som är beräknad på antal invånare i respektive region/landsting, den faktureras en gång för hela året och periodiseras månadvis över räkenskapsåret. Den andra delen är fraktionskostnaden som faktureras respektive ägarregion per patient efter behandlingens slut. Fraktionsintäkterna bokförs i samband med faktureringen.

Alla kostnader som avser etableringen av anläggningen och som ansetts tillföra ett mervärde till anläggningen har bokförts som investering och redovisats som pågående projekt fram till verksamhetsstart. Största delen av investeringar och pågående projekt aktiverades från 1 september 2015. Den sista återstående delen av projektet aktiverades under 2016.

Avskrivningarna periodiseras under de fyra första åren beroende på att anläggningen då inte utnyttjas till sin fulla kapacitet, vilket innebär lägre förslitning. Detta gäller endast anläggningar med en avskrivningstid längre än 5 år.

En analys om huruvida hyresavtalet med Akademiska Hus är att betrakta som operationell eller finansiell leasing har gjorts. KAS anser att avtalet kan klassificeras som operationell leasing och redovisar det som sådan. Motiven är att de ekonomiska fördelar och ekonomiska risker som förknippas med ägandet inte överförs på leasetagaren utan fortsatt ligger på leasegivaren som ägare till hyresobjektet. Hyresavtalet är ett 25-årigt icke uppsägningsbart avtal.

Minimileaseavgifterna redovisas i fotnot¹.

---

¹ Minimileaseavgifterna fördelar sig enligt följande (kkr)

Förfallotidpunkt;	Inom 1 år	Senare än 1 år men inom 5 år	Mer än 5 år
	45,7	183	713

Resultaträkning

	180101-	170101-	
	181231	171231	Not
Redovisning i kkr			
Verksamhetens intäkter	161 469	144 964	1
Verksamhetens kostnader	-150 974	-141 348	2
Avskrivningar	-30 135	-27 362	
Verksamhetens nettoresultat	-19 640	-23 746	
Finansiella intäkter	0	2	
Finansiella kostnader	-27 219	-28 511	
Periodens resultat	-46 859	-52 255	

Balansräkning

	2018	2017	Not
Tillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar	25 793	30 104	3
Materiella anläggningstillgångar	<u>540 038</u>	<u>563 259</u>	4
Summa anläggningstillgångar	565 831	593 363	
Omsättningstillgångar Hotel von Kraemer	76	81	
Kortfristiga fordringar	39 905	42 156	5
Kassa och bank	<u>32 464</u>	<u>65 565</u>	6
Summa omsättningstillgångar	72 445	107 802	
Summa tillgångar	638 276	701 165	
Eget kapital, avsättningar och skulder			
Eget kapital, ingående värde	-78 484	-26 229	
Periodens resultat	<u>-46 859</u>	<u>-52 255</u>	
Summa eget kapital	-125 343	-78 484	7
Avsättning pensioner	<u>16 379</u>	<u>10 945</u>	8
Summa avsättningar	16 379	10 945	
Lån i banker och kreditinstitut	675 000	750 000	
Checkkredit	<u>61 001</u>	<u>0</u>	
Summa långfristiga skulder	736 001	750 000	
Kortfristiga skulder	<u>11 239</u>	<u>18 704</u>	9
Summa kortfristiga skulder	11 239	18 704	
Summa eget kapital, avsättning och skulder	638 276	701 165	

Kassaflödesanalys

Redovisning i kkr	2018	2017
Den löpande verksamheten		
Periodens resultat	-46 859	-52 255
Avskrivningar	30 135	27 362
Minskning/ökning av kortfristiga fordringar	2 251	2 493
Minskning/ökning av kortfristiga skulder	-7 465	-5 489
Minskning/ökning av omsättningstillgångar	5	8
Förändring pensionsskuld	5 434	4 271
Kassaflöde från den löpande verksamheten	-16 499	-23 610
Investeringsverksamheten		
Egna nettoinvesteringar	-2 603	-1 811
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-2 603	-1 811
Finansieringsverksamheten		
Minskning/ökning av långfristiga skulder	-13 999	0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	0	0
Avrundningsdifferens	0	0
Förändring av kassaflöde	-33 101	-25 421
Likvida medel vid årets början	65 565	90 986
Likvida medel vid periodens slut	32 464	65 565

Noter

Redovisning i kkr	2018	2017
Not 1 – Verksamhetens intäkter		
Abonnemang – alla regioner/landsting	88 305	85 320
Fraktionsintäkter	51 173	40 193
Övriga intäkter	163	200
Hotel von Kraemers verksamhet	21 828	19 251
Summa	161 469	144 964
Not 2 - Verksamhetens kostnader		
Personalkostnader och arvoden	-39 790	-32 146
Köpta tjänster	-5 209	-5 055
Hyra, drift, energi	-47 295	-46 543
Serviceavtal	-32 363	-32 166
Lägenheter	-587	-587
Förbrukningsinventarier, material	-782	-663
Forskning och utveckling	-428	0
Övriga kostnader	-378	-351
Hotel von Kraemers verksamhet		
- Personalkostnader	-9 373	-8 998
- Hyra, drift, energi	-9 856	-9 628
- Övrigt	-4 913	-5 211
Summa	-150 974	-141 348
Not 3 – Immateriella anläggningstillgångar		
Ingående värde	30 104	34 333
Årets investeringar	120	121
Årets avskrivningar	-4 431	-4 350
Redovisat värde vid årets slut	25 793	30 104
Not 4 – Materiella anläggningstillgångar		
Ingående värde	563 259	584 581
Årets investeringar	2 483	1 689
Årets avskrivningar	-26 850	-26 549
Periodiserade avskrivningar	1 212	3 604
Förändring hotellets anläggningstillgångar	-66	-66
Redovisat värde vid årets slut	540 038	563 259

Redovisning i kkr	2018	2017
Not 5 - Kortfristiga fordringar		
Kundfordringar	8 820	9 082
Skattekonto	114	235
Redovisningskonto moms	7 251	9 732
Förutbetalda kostnader	15 858	17 030
Upplupna intäkter	3 828	3 927
Övriga kortfristiga fordringar	5	12
Hotel von Kraemers kortfristiga fordringar	4 029	2 138
Summa	39 905	42 156
Not 6 - Kassa och bank		
Handelsbanken	7 319	7 058
Nordea	18 919	54 062
Hotelllets kassa och bank	6 226	4 445
Summa	32 464	65 565
Not 7 - Eget kapital		
Ingående eget kapital	-78 484	-26 229
Årets resultat Skandionkliniken	-44 477	-47 600
Årets resultat Hotel von Kraemer	-2 382	-4 655
Summa ackumulerat resultat	-125 343	-78 484
Not 8 - Avsättning pensioner		
Ingående pensionsskuld	-10 945	-6 674
Förändring under året		
- Nyintjänad pension	-4 067	-3 272
- Ränteuppräkning	-306	-165
- Löneskatt	-1 061	-834
Pensionsskuld vid årets slut	-16 379	-10 945
Not 9 - Kortfristiga skulder		
Leverantörsskulder	-916	-7 202
Redovisningskonto moms	1 499	1 500
Upplupna semesterlöner och sociala avgifter	-2 479	-1 711
Upplupna pensionskostnader, avgiftsbestämd	-1 254	-901
Upplupen ränta obligationslån	-6 279	-6 977
Övriga upplupna kostnader	-263	-913
Övriga skulder	675	68
Hotel von Kraemers kortfristiga skulder	-2 222	-2 568
Summa	-11 239	-18 704

Ledamöter och ersättare i direktionen för Kommunalförbundet Avancerad Strålbehandling perioden 2015 – 2018

Namn	Parti	Landsting
Ordförande		
Marie-Louise Forsberg-Fransson	(S)	Region Örebro län
Vice ordförande		
Marie Ljungberg Schött	(M)	Stockholms läns landsting
Ledamöter		
Börje Wennberg	(S)	Region Uppsala
Kaisa Karro	(S)	Region Östergötland
Ingrid Lennerwald	(S)	Region Skåne
Peter Olofsson	(S)	Västerbottens läns landsting
Monica Selin	(KD)	Västra Götalandsregionen
Ersättare		
<i>Nina Lagh (t.o.m. april 2017)</i>	(M)	<i>Region Uppsala</i>
Stefan Olsson	(M)	Region Uppsala
Marie Morell	(M)	Region Östergötland
Carl Johan Sonesson	(M)	Region Skåne
Anders Lönnberg	(S)	Stockholms läns landsting
Nicklas Sandström	(M)	Västerbottens läns landsting
Håkan Linnarsson	(S)	Västra Götalandsregionen
Ola Karlsson	(M)	Region Örebro län

Förtroendevalda revisorer i Kommunalförbundet Avancerad Strålbehandling för perioden 2015 – 2018

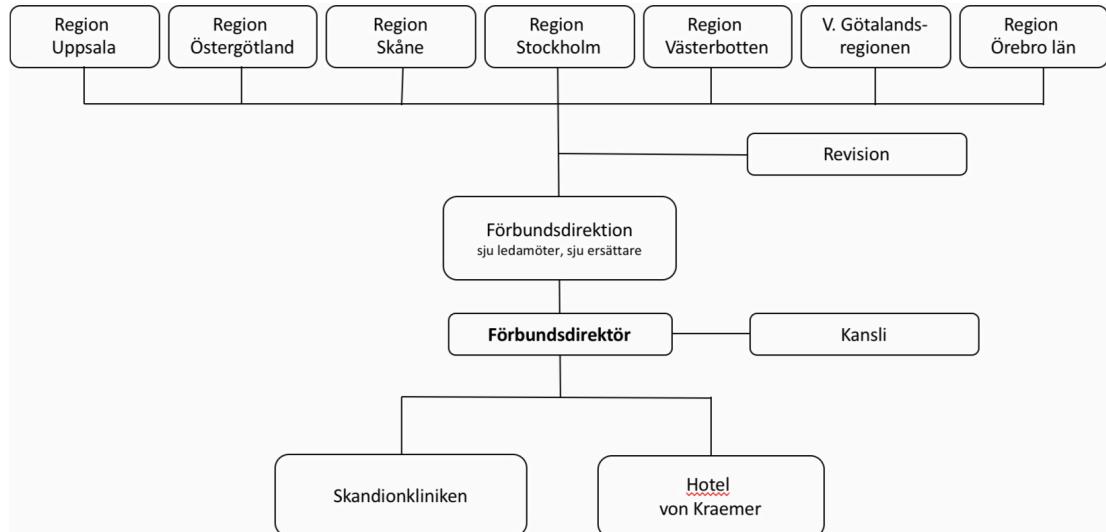
Namn	Parti	Landsting
<i>Anna Wiklund (t.o.m. 2016)</i>	(M)	<i>Region Uppsala</i>
Cecilia Forss, ordförande (ersatt AW från 2017)	(M)	Region Uppsala
Anders Toll	(S)	Region Uppsala
Berit Assarsson	(M)	Stockholms läns landsting

Ledamöter i Styrgrupp nationell protonterapi under 2018

Ledamöter

Hans Hägglund	Region Uppsala
Bengt Sandén	Region Uppsala
Ann Josefsson	Region Östergötland
Måns Agrup	Region Östergötland
Silke Engelholm	Region Skåne
Rita Jedlert	Region Skåne
Mattias Hedman	Stockholms läns landsting
Annette Fransson-Andreo	Stockholms läns landsting
Elisabeth O Karlsson	Västerbottens läns landsting
Anna Sundén	Västerbottens läns landsting
Jan Nyman	Västra Götalandsregionen
Annette Lövefors Daun	Västra Götalandsregionen
Johanna Svensson (ny från maj-18)	Västra Götalandsregionen
<i>Rickard Simonsson (t.o.m. jan 2018)</i>	<i>Region Örebro län</i>
Gustav Ekbäck (ersatte RS feb 2018)	Region Örebro län
<i>Johan Ahlgren (t.o.m. jan 2018)</i>	<i>Region Örebro län</i>
Anna Isaksson (ersatte JA feb 2018)	Region Örebro län

Organisationsskiss Kommunalförbundet Avancerad Strålbehandling

Patientstatistik

Redovisning av remitterade patienter från verksamhetsstart fram till 2018-12-31.

Antal patienter från respektive landsting/region

	2015	2016	2017	2018	Ack t.o.m
					2018
Blekinge			2	2	4
Dalarna	3	7	20	12	42
Gotland		1	2	2	5
Gävleborg	3	9	11	8	31
Halland	1	3	4	3	11
Jämtland		3	1	2	6
Jönköping			4	4	8
Kalmar	1	4	4	7	16
Kronoberg		1	3	4	8
Norrbotten		4	2	6	12
Skåne	2	16	18	25	61
Stockholm	4	34	42	50	130
Södermanland	1	7	5	7	20
Uppsala	2	16	16	19	53
Värmland	1	13	3	2	19
Västerbotten	1	8	1	4	14
Västernorrland		3	3	2	8
Västmanland	5	7	9	10	31
Västra Götaland	3	23	29	36	91
Örebro		4	8	5	17
Östergötland		3	7	20	30
Summa	27	166	194	230	617
Utländska	5	13	26	40	84
Övriga*		2	1	1	4
Totalt	32	181	221	271	705

*Avser asylsökande samt personer med skyddad identitet

Antal patienter fördelat på universitetsklinik

	2015	2016	2017	2018	Ack t.o.m 2018
Göteborg	4	26	34	40	104
Linköping	0	5	14	30	49
Lund	5	22	37	45	109
Stockholm	4	39	54	76	173
Umeå	1	18	6	14	39
Uppsala	18	63	63	53	197
Örebro	0	8	13	13	34
Summa	32	181	221	271	705

Andel patienter i förhållande till andel av befolkningen

	2015	2016	2017	2018	Ack t.o.m 2018
Dalarna	3,90	1,48	3,62	1,86	2,42
Uppsala	2,05	2,67	2,28	2,25	2,30
Gävleborg	3,90	1,90	1,99	1,24	1,79
Gotland	0,00	1,04	1,78	1,50	1,40
Sörmland	1,28	1,46	0,89	1,06	1,13
Västmanland	6,92	1,57	1,73	1,63	1,12
Värmland	1,33	2,80	0,55	0,32	1,12
Kalmar	1,53	0,99	0,85	1,27	1,08
Östergötland	0,00	0,40	0,80	1,93	1,08
Örebro	0,00	0,82	1,40	0,74	0,93
Stockholm	0,65	0,90	0,95	0,95	0,92
Västra Götaland	0,66	0,83	0,89	0,94	0,88
Västerbotten	1,39	1,81	0,19	0,66	0,86
Norrbotten	0,00	0,96	0,41	1,06	0,79
Jämtland	0,00	1,40	0,40	0,68	0,76
Skåne	0,56	0,73	0,70	0,82	0,74
Kronoberg	0,00	0,31	0,79	0,89	0,67
Halland	1,16	0,56	0,64	0,41	0,56
Västernorrland	0,00	0,74	0,63	0,36	0,54
Blekinge	0,00	0,00	0,65	0,56	0,42
Jönköping	0,00	0,00	0,58	0,49	0,37

Dokumentet är signerat med Visma Addos tjänst för digital signering.
Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Undertecknarens identitet är registrerad och listad här nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet i ovanstående dokument."

Serienummer: Dfi7M8uFVWtrwvDe3vb9eq

ELLA BOHLIN

IP: 192.44.242.18
27-03-2019 10:38

Serienummer: oHRBmaoh1WxK5fyKfc/Q0w

ANDERS SYLVAN

IP: 31.15.34.36
27-03-2019 11:18

Serienummer: Wimag4oicCfy2TrRxJquaQ

CARL JOHAN FREDRIK SONESSON

IP: 90.232.237.106
27-03-2019 11:18

Serienummer: 4grwOfDKPJPiWoNAi+6FKA

Leif Erik Peter Olofsson

IP: 77.95.104.36
27-03-2019 11:23

Serienummer: CKb7HI0RyVJHWbyNGVEusg

Karin Linda Kristina Sundin

IP: 195.198.112.2
27-03-2019 12:58

Serienummer: YKNhcJw91udpWakeVi3ZWQ

Marie Helén Margareta Morell

IP: 158.126.247.21
27-03-2019 14:00

Detta dokument är signerat med Visma Addos tjänst för digital signering.
Certifikat i detta dokument är säkra och validerade med hjälp av de
matematiska hashfunktionerna i originaldokumentet.

Dokumentet är låst för ändringar och har en tidsstämet med ett certifikat
från en pålitlig tredje part. Alla kryptografiska signeringscertifikat är
inbäddade i PDF-filen och kan användas för godkännande i framtiden.

Hur man verifierar att dokumentet är i original

Detta dokument är skyddat med ett Adobe CDS-certifikat. När du öppnar
dokumentet i Adobe Reader ser du att det är certifierat i Visma Addos
signeringstjänst. Detta garanterar att innehållet i dokumentet är
oförändrat.

Du kan verifiera de kryptografiska signeringscertifikaten i dokumentet
med Visma Addos validator på denna webbsida
<https://vismaaddo.net/WebAdmin/#/NemIdValidation>

Dokumentet är signerat med Visma Addos tjänst för digital signering.
Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Undertecknarens identitet är registrerad och listad här nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet i ovanstående dokument."

Serienummer: d8Ri4b05M7a/5RT0lQ7Wvg

STEFAN OLSSON

IP: 192.36.34.244
27-03-2019 17:56

Serienummer: J42bTnqvAgOASnTwC68gRA

JONAS ANDERSSON

IP: 95.192.83.23
10-04-2019 15:03

Detta dokument är signerat med Visma Addos tjänst för digital signering.
Certifikat i detta dokument är säkra och validerade med hjälp av de
matematiska hashfunktionerna i originaldokumentet.

Dokumentet är låst för ändringar och har en tidsstämet med ett certifikat
från en pålitlig tredje part. Alla kryptografiska signeringscertifikat är
inbäddade i PDF-filen och kan användas för godkännande i framtiden.

Hur man verifierar att dokumentet är i original

Detta dokument är skyddat med ett Adobe CDS-certifikat. När du öppnar
dokumentet i Adobe Reader ser du att det är certifierat i Visma Addos
signeringstjänst. Detta garanterar att innehållet i dokumentet är
oförändrat.

Du kan verifiera de kryptografiska signeringscertifikaten i dokumentet
med Visma Addos validator på denna webbsida
<https://vismaaddo.net/WebAdmin/#/NemIdValidation>

Utöver detta dokument kan ett eller flera dokument och bilagor höra till försändelsen.

Alla dokument i försändelsen är listade nedan. I händelseloggen
står alla åtgärder som relaterar till signeringen av dokumentet.

Dokument i försändelsen

Detta dokument

ÅR KAS 2018 - fastställd dir 190313.pdf

Ovanstående dokument och bilagor som lämnats in i signerad form har skickats till alla parter via e-post eller en nedladdningslänk. Undertecknaden är ansvarig för nedladdning och säger lagring av dokument och bilagor.

Ladda ner dokument

Om du som undertecknare har fått en länk där du kan ladda ner dokumenten kommer den att vara giltig i upp till 14 efter mottagande. Därefter kommer dokumenten att raderas från Visma Addo.

Händelselogg för dokument

Händelselogg för dokumentet

- 2019-03-27 10:32 Underskriftsprocessen har startat
- 2019-03-27 10:32 En avisering har skickats till Marie Morell (marie.morell@regionostergotland.se)
- 2019-03-27 10:36 Dokumentet öppnades
- 2019-03-27 10:38 ELLA BOHLIN har signerat dokumentet ÅR KAS 2018 - fastställd dir 190313.pdf via Swedish BankID (Unique ID: Dfi7M8uFVWtrwvDe3vb9eg)
- 2019-03-27 11:18 ANDERS SYLVAN har signerat dokumentet ÅR KAS 2018 - fastställd dir 190313.pdf via Swedish BankID (Unique ID: oHRBmaoh1WxK5fyKfc/Q0w)
- 2019-03-27 11:18 CARL JOHAN FREDRIK SONESSON har signerat dokumentet ÅR KAS 2018 - fastställd dir 190313.pdf via Swedish BankID (Unique ID: Wimag4cicCfy2TrRxJquaQ)
- 2019-03-27 11:23 Leif Erik Peter Olofsson har signerat dokumentet ÅR KAS 2018 - fastställd dir 190313.pdf via Swedish BankID (Unique ID: 4grwOfdKPJPiWoNAI+6FKA)
- 2019-03-27 12:58 Karin Linda Kristina Sundin har signerat dokumentet ÅR KAS 2018 - fastställd dir 190313.pdf via Swedish BankID (Unique ID: CKb7Hl0RyVJHWbyNGVEusq)
- 2019-03-27 14:00 Marie Helén Margareta Morell har signerat dokumentet ÅR KAS 2018 - fastställd dir 190313.pdf via Swedish BankID (Unique ID: YKNhcJw91udpWakeVi3ZWO)
- 2019-03-27 14:00 Alla dokument har undertecknats av Marie Morell
- 2019-03-27 17:56 STEFAN OLSSON har signerat dokumentet ÅR KAS 2018 - fastställd dir 190313.pdf via Swedish BankID (Unique ID: d8Ri4b05M7a/5RTolQ7Wvg)
- 2019-04-08 16:00
- 2019-04-10 15:03 JONAS ANDERSSON har signerat dokumentet ÅR KAS 2018 - fastställd dir 190313.pdf via Swedish BankID (Unique ID: J42bTnqvAgOASnTwC68gRA)
- 2019-04-10 15:03 Alla dokument har undertecknats av Marie Morell
- 2019-04-10 15:03 En kopia av det signerade dokumentet har skickats till Marie Morell (marie.morell@regionostergotland.se)